

HEM *gjuva* HEM

Endast
24:50
132 sidor!

Bygg en pool

Strandskoj

Coola ner
med en fläkt

Händigt!

Sommarköket

Trädgårdsbordet

Hyllor för glas
och porslin

HEMBESÖK

TILLYKTSORT
BLAND ÄPPELTRÄDEN
NYTT LIV I 40-TALSHUSET
TRÄVILLA I STOCKHOLMS
INNERSKÄRGÅRD

MÅLA hela världen!

DEN PRAKTISKA INREDNINGSTIDNINGEN

TIDSAM
0994-08

7-386099 402459

Historia

På 1500-talet introducerades måleriet även i de vanliga hemmen. Tidigare var det endast kyrkor, slott och herrgårdar som målades invändigt, vanligen för att imitera något annat dyrare material. I mitten av 1900-talet, i samband med miljonprojekten, industritillverkningen och rollens entré i de svenska hemmen, försvann så gott som allt dekorationsmåleri. Många gamla interiörer totalförstördes, kakelugnar slets ut och man lade plastmattor på de gamla trägolven. I slutet av 1990-talet vände tack och lov denna trend. Intresset för byggnadshistoria ökade och hantverksskicklighet blev återigen något att uppskatta och värna om. Idag används dekorationsmåleri både för att återskapa gamla miljöer med gamla tekniker och material och för att skapa nya trendiga rum.

Dekorationsmåleri är på tapeten igen efter att ha varit bortträngt av enfärgade väggar under några decennier. Lättare dekormålning, som schablon- och fältmålning, kan amatören testa, men för till exempel marmorering och lasering är det bäst att anlita ett proffs.

TEXT SUZANNE LINGE FOTO POPPE LINGE
OCH KARLA DESIGN OCH DEKORATIONSMÅLERI

Dekorationsmåleri FÖRR OCH NU

OVAN

Ett inredningsföretag har beställt grafiska målningar av Karla Design och Dekorationsmåleri. Målningarna ska säljas som rena inredningsdetaljer.

HÖGER

Lotta Hammar på Karla Design och Dekorationsmåleri har målat en MDF-skiva så att den ska likna en kakelplatta.

Svampning. Grundmåla underlaget. Doppa en svamp i en avvikande nyans och dutta den på underlaget. Den målade ytan upplevs som livlig och intressant och får djup. Man kan även börja med att stryka på en lasyr för att sedan dutta en fuktig svamp på ytan. Svampen tar då bort färg från underlaget och man får en motsatt effekt som också ger ett vackert och livfullt resultat.

Vill man ha en starkare effekt skvätter man borsten eller penseln mot underlaget med hela handleden. Man får då stora och tydliga stänkmönster.

KARLA DESIGN OCH dekorationsmåleri är en av de målerifirmor som har specialiserat sig på just dekorationsmålning. Firman, som har sin ateljé på Karlavägen i Stockholm, består av tre unga tjejer: Hanna Säfström, Lotta Hammar och Sara Lindell. De har alla gått gedigna utbildningar i dekorationsmåleri både i Sverige och i Frankrike, gått som lärlingar hos dekorationsmålare, vunnit Nordiska Mästerskapet i dekorationsmåleri samt håller kurser i ämnet.

De har även andra utbildningar såsom byggnadsmåleri, inredning och konstmåleri i ryggen, som gör att de kan täcka stora områden inom dekorationsmåleriet och dra nytta av varandras olika specialiteter när de får uppdrag.

VARIERANDE UPPDRAG

De får måla allt från stora siffror i parkeringsgarage till marmoreringar i trapphus och trendiga väggfält på moderna hotell. På Karla har man definitivt märkt det ökade intresset för byggnadsvård.

– Intresset för att restaurera gamla miljöer har definitivt ökat och vi får ofta uppdrag från bostadsrättsföreningar som vill återskapa den gamla inredningen i sina trapphus och entréer, berättar Hanna.

I och med att gamla marmoreringar och träådringar målas tillbaka höjs värdet på fastigheten, så utgiften för måleriarbetet får man snabbt igen.

Renovering av slott och herrgårdar är också vanliga uppdrag för Karla. De har gjort tapeterna till Svartsjö slott på Ekerö då det renoverades 2002. Tapeterna målades med motiv i limfärg på lumppapp som sedan spikades upp på väggarna. I sommar ska de göra tapeter till Linnés Hammarby.

– Vårt jobb är väldigt varierat, vi målar efter kundens önskemål, så det blir både gammalt och nytt, säger Lotta.

– Men vi ser att människor har en större medvetenhet om gamla saker. För några år sedan var den gustavianska stilen med väggfältsindelning och skuggningar väldigt populärt, men nu börjar dessa beställningar avta, så vi får se vad som kommer istället. Inredningsstilar brukar ju gå i cykler precis som modet, fortsätter hon.

ÄVEN MODERNA MÅLERIER

Karla Design får även många uppdrag i moderna och trendiga miljöer. Vanligt är fondväggar eller motiv på väggen. Även väggfält med kontraster mellan blankt och matt eller olika färgnyanser är populärt. Organiska former såsom blommor, kvistar och träd är också återkommande beställningar.

– Det är få som förstår hur mycket arbete som ligger bakom ett måleriuppdrag. Först gör vi arbetsprover som ska godkännas, sedan ska det göras mallar och

dylikt, så det är mycket arbete som görs i vår ateljé innan vi faktiskt målar på plats, berättar Hanna.

– Sedan är det enormt viktigt med underarbetet. Det är nästan det viktigaste, för utan ett bra underarbete blir inte slutresultatet bra. Det ska man aldrig snåla in på, säger Lotta.

– Ibland kan folk tycka att vi är dyra, men vi gör ett noggrant och ordentligt arbete. Vill man lasera själv så kommer man att göra massor av misstag som man slipper om man anlitar en dekorationsmålare. Att trycka schabloner är relativt enkelt men marmoreringar, lasyrer och dylikt kan jag definitivt inte rekommendera att man gör själv, för det är svårt och blir sällan bra om man inte är van. Vi har redan gjort alla misstag och vet hur man undviker dem, berättar Lotta.

– Det folk oftast missar när de ska lasera själva, är torktiden. Färgen torkar snabbt och måste målas vått i vått. Är man ovan så hinner man helt enkelt inte med, fortsätter Lotta.

Det man däremot kan prova på själv är schabloner eller väggfält. Alcro har väldigt bra schabloner som man kan kombinera och sätta ihop på olika sätt så att man får ett mönster som man tycker om. Det gäller bara att inte ta för mycket färg på svampen när man gör dem, för då blöder den lätt utanför mallen. Att göra väggfält som avdelas med maskeringstejp och målas är också ganska enkelt. Här kan man leka med kontraster som matt och blankt eller kanske använda sig av de nya metallfärgerna som finns i handeln.

INGA KONSTNÄRER

Karla Design målar efter kundens önskemål. Gammalt eller nytt, limfärg eller akryl, det finns inga regler, det gäller att vara flexibel och anpassa färg och material till uppdraget. Karla påpekar att de är dekorationsmålare och inte konstnärer. De arbetar mer kommersiellt än en konstnär, även om engagemanget är detsamma. Ofta har kunden idén till vad de ska måla. En inredningsbutik i Stockholm har till exempel beställt grafiska tavlor av Nelson Mandela som de ska sälja som rena inredningsdetaljer, inte som konstverk.

Vare sig man vill måla själv eller anlita en firma så förskönar man omgivningen med lite dekorativt måleri. Väggar och möbler behöver inte vara jämnt enfärgade utan kan bli mycket mer livfulla och intressanta med hjälp av fältindelning, roliga motiv, lasyrer och marmoreringar. Personlighet, individualism och fantasi tillsammans med ett förnyat intresse för historia, kulturarv och gamla ting gör att dekorationsmåleriet har kommit tillbaka för att stanna, både i offentlig och privat miljö.

OVAN

Hanna Säfström visar hur man målar med schabloner. Dutta med svampen på schablonen. Mer färg ger skarpere kanter, men för mycket färg gör att den kan krypa under mallen.

NEDAN

På Karla Design och Dekorationsmåleri finns även pigment till försäljning.

Skisser och mallar ligger i rullar hos Karla Design och Dekorationsmåleri.

12 olika tekniker

1. STÄNKMÅLNING

Vanligt på slott och herrgårdar under 1600- och 1700-talet. Tekniken skulle imitera sten. Både limfärg och akrylfärg kan användas. Man doppar en borste i färgen och skvätter den sedan på en grundfärgsmålad yta.

2. SCHABLONMÅLNING

Har använts sedan medeltiden, då framförallt för att imitera mönster från sidentapeter. Kan användas till det mesta – väggar, golv och möbler. Mönster kan sättas ihop för att skapa bårder. En borste eller svamp doppas i lite färg och duttas sedan på en utskuren mall.

3. MARMORERING

En imitation av marmor. Vanligt under 1600- och 1700-talet men även 1920- och 1930-talet. En svår teknik som kräver mycket övning.

4. ÅDRINGSMÅLNING

Imitation av olika träslag. Vanligt i början på 1900-talet för att efterlikna ek, mahogny, björk, med mera. Svår teknik som kräver mycket övning och materialkunnighet.

5. LASERING

1910 blev det modernt att lasera tak och snickerier för att de skulle se äldre ut. Lasyren baseras på tekniken lager på lager, den genomskinliga ytan ger en känsla av djup. En svår teknik; med mjuka penslar blandas lasyren kors och tvärs tills inga penseldrag syns på grundfärgen. Lasyren torkar snabbt och måste målas vått i vått.

6. GRISAILLE

När linoljefärgen gjorde sitt intåg i slutet av 1500-talet blev grisaillemålning vanligt. Den bygger på skuggor som målas på en grundfärg så att man upplever ytan som tredimensionell. Man kan härma stuckaturer och lister på ett platt underlag.

7. ILLUSIONSMÅLERI, TROMPE L'OEIL

Används för att lura ögat att tro att det man ser är något annat än det egentligen är. Mycket svårt. I äldre byggnader ser man ofta falska fönster där man kan blicka ut över ängar och hav fast de bara är ditmålade.

8. MOTIVMÅLNING

Målning av motiv på varierande underlag i olika tekniker. Som ett exempel kan nämnas allmogemåleriet och fresker som är vanligt i äldre kyrkor.

9. VÄGGFÄLT

Gustaviansk stil till exempel. En vägg delas upp i fält och målas i olika nyanser, ibland med falska listverk som åstadkoms med skuggning.

10. FÖRGYLLNING

Blad av guld limmas fast på underlaget. Idag finns det metallfärger i handeln som är lätta att använda.

11. KRACKELERING OCH PATINERING

Tekniker som gör att ett föremål ser gammalt ut. Krackeleringslack finns att köpa i handeln och patinering är en lasyr som gnids på en grundmålad yta.

12. STÄMPLING

Samma princip som schablonmålning fast man stämplar på motivet. Som stämpel kan man använda en halv potatis som man skär ur.

HÖGER

Väggmålning i privat bostad uppmålat av Karla Design och Dekorationsmåleri.

VÄNSTER

Körsbärskvistar i privat bostad på Fjällgatan i Stockholm. Uppmålat av Karla Design och Dekorationsmåleri efter Hanna Säfströms måleridesign.

NEDAN

Hotell Birger Jarl uppmålat av Karla Design och Dekorationsmåleri, måleridesign Sara Kebbon.

